

Rehtorin päätös
HY/5740/00.00.06.00/2022
LIITE
14.6.2022

Muistio: Helsingin yliopiston kuulusteluihin liittyvät periaatteet

HY/5740/00.00.06.00/2022

LIITE

14.6.2022

Helsingin yliopiston hallituksen hyväksymän tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön 35 §:ssä määrätään seuraavaa osaamisen arvioinnista:

Osaamista arvioidaan opetussuunnitelmassa määrättävillä tavoilla. Opiskelijoille annetaan palautetta osaamisen kehittymisestä opintojen aikana.

Koulutusohjelma ja muu opetusta antava yksikkö järjestävät kuulusteluja tai muita osaamisen arviointimenettelyjä riittävästi siten, että tutkinto on suoritettavissa tavoiteajassa. Kuulusteluun ja vastaavaan muuhun arviointimenettelyyn tulee liittyä uusimismahdollisuus, jollei jokin erityinen syy sitä estä. Rehtori voi rajoittaa uusintakuulustelujen tai muiden arviointimenettelyjen uusintakertojen määrää.

Osallistumiskertoja kuulusteluihin, jotka ovat annettavasta opetuksesta riippumattomia, ei saa rajoittaa. Rehtori voi kuitenkin rajoittaa hyväksytyin kuulustelun ja muun opintosuorituksen uusintakertoja.

Lisäksi rehtorille annetaan oikeus päättää kuulustelujen ja muiden osaamisen arviointitilanteiden järjestämiseen liittyvistä tarkemmista määräyksistä.

Rehtori päätti 23.2.2018 kuulusteluihin liittyvistä yliopiston yhteisistä periaatteista (HY/225/00.00.06.00/2018). Päätös tuli voimaan 1.8.2018 alkaen ja se on koskenut käytännössä kaikkia kuulusteluina järjestettäviä osaamisen arviointitilanteita. Päätös ei ole kuitenkaan koskenut valintakokeita, valtakunnallisena yhteistyönä järjestettäviä kuulusteluja ja Examinarium-tenttejä.

Päätöstä on muutettu kahdesti. Rehtorin 27.8.2018 (HY/850/00.00.06.00/2018) päättämät muutokset koskivat henkilöllisyyden osoittamista kuulustelutilaisuudessa, ja 10.2.2021 (HY/423/00.00.06.00/2021) päätetyt muutokset johtuivat pääosin Sisu-opintotietojärjestelmän käyttöönotosta. *Ei saapunut* -merkintää ei ole Sisun käyttöönoton jälkeen ollut mahdollista kirjata kuulustelutilaisuuteen ilmoittautuneille mutta siihen osallistumatta jättäneille opiskelijoille. Käyttöönottoa edeltäneen tietojärjestelmäkatkon vuoksi jouduttiin aikaistamaan kesän 2021 yleisiin kuulustelutilaisuuksiin ilmoittautumisen määräaika, mutta samalla kasvatettiin tilapäisesti yhdessä kuulustelutilaisuudessa suoritettavien kuulustelujen enimmäismäärää kahdesta neljään.

Päätöksen mahdollisia muutostarpeita tarkasteltiin syyslukukaudella 2020, mutta varsinainen uudistaminen siirrettiin seuraavaan lukuvuoteen. Sähköisten oppimisympäristöjen ja niissä tapahtuvan osaamisen arvioinnin merkitys kasvoi etenkin pandemian aikana. Yliopistolla käynnistyi *Digitaaliset tentit ja arviointimenetelmät kaikille kampuksille* -projekti, jossa tavoitteena on lisätä opiskelijoiden oppimista tukevia, monipuolisia ja joustavia arviointimenetelmiä sekä tarjota koulutusohjelmille ja niiden opettajille digipedagogisen osaamisen kehittämiseksi tietoa, koulutusta ja konkreettisia työvälineitä vuosien 2021-2024 aikana. Päällikkö Petri Karttu ja palvelupäällikkö Sari Koski-Kotiranta ovat projektin omistajia ja projektipäällikkönä toimii verkkopedagogiikan asiantuntija Birgitta Kivinen.

Muutoksia rehtorin päätökseen valmisteltiin lukuvuoden 2021-2022 aikana Yliopistopalvelujen Opetus- ja opiskelijapalveluissa eri yksiköiden välisenä yhteistyönä. Valmisteluryhmään ovat kuuluneet opintoasiainpäälliköt Anu Holvikivi (Metsätalon opiskelijapalvelut) ja Pia Saarinen (Viikin opiskelijapalvelut), päällikkö Petri Karttu (digitaalisen opetuksen ja jatkuvan oppimisen palvelut DOJO), koulutussuunnittelija Karoliina Pakkanen (digitaalisen opetuksen ja jatkuvan oppimisen palvelut DOJO, Meilahden tenttipalvelut), verkkopedagogiikan asiantuntija Birgitta Kivinen (digitaalisen opetuksen ja jatkuvan oppimisen palvelut DOJO, Opetusteknologiapalvelut), suunnittelija Ville Meriläinen (Sisu-tiimi ja *Sisun kolmas vaihe* -projekti) sekä opetuksen strategisten palvelujen asiantuntijat Hannele Markkanen ja Mervi Pyyhtiä.

Valmisteluryhmä tapasi syksyn 2021 aikana muutamien tiedekuntien tai niiden koulutusohjelmien edustajia (lääketieteen koulutusohjelma, kasvatustieteellinen tiedekunta, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta), ja lisäksi ryhmän jäseniä on osallistunut *Digitaaliset tentit ja arviointimenetelmät kaikille kampuksille* -projektin järjestämiin tiedekuntakohtaisiin tapaamisiin. Rehtorin päätökseen suunnitelluista muutosehdotuksista pyydettiin vuodenvaihteessa 2021-2022 kommentteja opintoasioiden lakipalveluilta sekä opintoasiainpäälliköiltä.

Laajalle kommentointikierrokselle päätösluonnos ja muutosehdotusten perustelumustio lähetettiin maaliskuussa 2022 (kommentointiaika 11.3.-4.4.2022). Kommentteja saatiin yhteensä 20 eri henkilöltä tai taholta. Kaikki saadut kommentit koostettiin ja ne käsiteltiin valmisteluryhmässä ja siitä muodostetussa pienemmässä ryhmässä huhti-kesäkuun 2022 aikana. Kommenttien perusteella tehtiin runsaasti muutoksia sekä pyrittiin selkeyttämään määräysten sisältöä. Valmistelutyön yhteydessä uudistetaan lisäksi kuulusteluihin liittyviä Opiskelijan ohjeiden ja Opetustyön ohjeiden sivustoja.

1. Terminologia

Päätöksessä käytettävät termit vastaavat yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön terminologiaa. Täten käytetään termejä tehtävä (aikaisemmin kysymys), arviointi (aikaisemmin arvostelu), opiskeluoikeus (aikaisemmin opinto-oikeus) ja opintotietojärjestelmä (aikaisemmin opinto-suoritusrekisteri). Lisäksi erityisjärjestelyt-termin sijaan yliopistossa on syksystä 2021 lähtien käytetty termiä yksilölliset järjestelyt. Kauden 2023-2026 opetussuunnitelmatyötä koskevan ohjeistuksen ja Sisu-terminologian mukaisesti käytetään ilmaisua kirjallisuus ja muut oppimateriaalit (aikaisemmin kirjallisuus ja aineistot).

Sähköisen salitenttin, Examinarium-tentin ja sähköisen etätentin määritelmät ja lyhyet kuvaukset on lisätty päätökseen. Määritelmien perustana on mm. kuulustelun järjestäminen tietyssä ajankohdassa tai tietyllä ajanjaksolla, mahdollinen vaatimus opiskelijan fyysisestä läsnäolosta kuulustelutilaisuudessa, kuulustelutilaisuuden mahdollinen valvonta sekä sähköinen oppimisympäristö kuulustelussa käytettävänä alustana. Sähköiseen etätenttiin opiskelija voi osallistua valintansa mukaan yliopiston tiloissa ja yliopiston verkon piirissä joko omalla tai yliopiston tietokoneella. Opiskelija voi osallistua sähköiseen etätenttiin myös muualla kuin yliopiston tiloissa, kuten esimerkiksi

kotonaan. Yliopistossa yleisimmin käytössä olevia sähköisiä oppimisympäristöjä ovat Moodle ja Exam.

Myös arvosteluperusteiden termi ja sen määrittely on lisätty päätökseen. Termi esitetään samassa muodossa, jossa se on yliopistolaissa ja yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännössä. Laissa ei ole kuitenkaan määritelty, mitä termillä tarkoitetaan ja mitä arvosteluperusteiden tulee sisältää. Myöskään Opetus- ja koulutussanasto (OKSA) ei sisällä termiä tai sen määrittelyä. Arvosteluperusteet on määritelty päätöksessä siten, että lähtökohtana on opetussuunnitelma ja siinä kuvatut opintojaksojen osaamistavoitteet. Arvosteluperusteet ovat kuitenkin osaamistavoitteita konkreettisemmat ja liittyvät yleensä kiinteästi kuulustelun tehtävien sisältöön, siitä riippumatta missä muodossa tehtävät annetaan (esimerkiksi monivalintana tai esseenä) ja onko kyse opetuksen aikaisesta vai opetuksen päätteeksi järjestettävästä kuulustelusta. Yliopistolaki tai tutkinto- ja oikeusturvajohtosääntö eivät tunne termiä mallivastaus, ja kyseistä termiä ei sen vuoksi käytetä tässä päätöksessä. Mallivastaus on kuitenkin yksi arvosteluperusteiden muoto.

Päätökseen on täsmennetty itse- ja vertaisarvioinnin käyttöön ja vertaispalautteen antamiseen liittyviä seikkoja. Itse- ja vertaisarviointi nähdään etenkin opetukseen ja oppimiseen liittyvänä pedagogisena välineenä. Opintosuorituksen hyväksymisestä ja arvosanasta päättämisen tulee olla aina opettajan vastuulla.

Yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön 38 §:n mukaan opintosuorituksen arvioijalla tulee olla sen vastaanottamiseen tarvittava asiantuntemus. Opintosuorituksen arviointiin tyytymätön opiskelija voi yliopistolain 82 §:n ja tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön 55 §:n mukaisesti vaatia oikaisua arvioinnista vastaavalta opettajalta. Opettajan on annettava päätöksensä kirjallisesti, mikäli opiskelija ilmoittaa, ettei hän tyydy oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen. Opiskelija saa tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön mukaisesti vaatia oikaisua tähän päätökseen oikeusturvalautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

2. Periaatteiden soveltamisala

Päätös kattaa myös sähköisesti toteutettavat kuulustelut, kun aikaisempaa rehtorin päätöstä on sovellettu näistä ainoastaan sähköisiin salitentteihin. Examinarium-tentteihin liittyvistä periaatteista määrätään kuitenkin myös jatkossa erillisellä päätöksellä.

Muita osaamisen arviointitapoja kuin kuulusteluja koskeva kappale on siirretty luvusta 1 lukuun 2. Kuulusteluja koskevaa rehtorin päätöstä ei sovelleta näihin osaamisen arviointitapoihin ja niitä koskeviin järjestelyihin.

3. Kaikkia kuulusteluja koskevat periaatteet

3.1 Ilmoittautuminen ja osallistuminen

Sisu-opintotietojärjestelmän käyttöönoton myötä lukuvuosi-ilmoittautuminen on opiskeluoikeuskohtaista, kun aikaisemmin opiskelija ilmoittautui läsnä- tai poissaolevaksi yliopistoon. Tämä muutos on päivitetty myös uuteen rehtorin päätökseen.

3.2 Kirjallisuus ja muut oppimateriaalit

Päätöksessä on huomioitu, että kirjallisuutta ja muita oppimateriaaleja koskevia tietoja saattaa sisältyä opetussuunnitelman lisäksi myös opetusohjelmaan. Ne laaditaan yliopiston yhteisten periaatteiden ja ohjeistuksen mukaisesti. Lähtökohtana kuitenkin on, että kirjallisuutta ja muita oppimateriaaleja koskevat päätökset tulee tehdä ja niiden tulee olla tiedossa ennen uuden lukuvuo-

den alkamista. Mikäli kirjallisuutta tai muita oppimateriaaleja on välttämätöntä muuttaa kesken lukuvuoden, opiskelijoille tulee tiedottaa muutoksista. Opiskelijoiden tulee pystyä valmistautumaan kuulusteluihin siten, että heillä on tieto voimassa olevista vaatimuksista.

Päätöksessä on huomioitu, että kuulusteluja varten vaadittava kirjallisuus ja muut oppimateriaalit voivat olla myös digitaalisina opiskelijan saatavilla. Opettaja voi esimerkiksi tallentaa tällaista materiaalia opiskelijoiden saataville sähköiseen oppimisympäristöön.

3.3 Tehtävien, arvosteluperusteiden ja vastausten julkisuus

Tehtävien, arvosteluperusteiden ja vastausten julkisuutta koskevia määräyksiä ei ole sisällytetty aikaisempaan rehtorin päätökseen. Yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännössä on kuitenkin määrätty, ettei kuulusteluvastauksista ja niihin liittyvistä merkinnöistä saa antaa tietoa sivullisille eikä niitä saa julkistaa ilman asianomaisen opiskelijan lupaa. Kuulusteluvastauksia ei myöskään saa ilman opiskelijan lupaa käyttää opetus- ja tutkimustarkoituksiin siten, että opiskelijan tunnistaminen on mahdollista.

Tulosten ilmoittamisen jälkeen on kuulusteluun osallistuneella opiskelijalla aina oikeus saada omat vastauksensa nähtäviksi. Hänellä on myös oikeus saada tieto arvosteluperusteista ja niiden soveltamisesta opintosuoritukseensa. Opiskelijalla tulee siis olla mahdollisuus tarkistaa, millä tavalla hänen vastauksiaan on arvioitu. Käytettäessä esimerkiksi sähköistä oppimisympäristö Moodlea opettajalla on mahdollisuus avata opiskelijalle hänen omat vastauksensa nähtäviksi.

Päätöksen valmistelussa kävi ilmi, että osassa koulutusohjelmia on tarpeita salata kuulustelutehtäviä sivullisilta. Vuonna 1999 voimaan tulleen julkisuuslain eli viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) annetun lain 24 § antaa mahdollisuuden päättää kuulusteluihin liittyvien tietojen salassa pitämisestä silloin, kun tiedon antaminen niistä vaarantaa kuulustelun tarkoituksen toteutumisen tai niiden käyttämisen vastaisuudessa. Tiedekuntaneuvosto voi tämän rehtorin päätöksen mukaan päättää kuulustelun tehtävien ja arvosteluperusteiden salassa pitämisestä. Päätös voi koskea yksittäisiä opintojaksoja tai tietyn tyyppistä opetusta. Salassa pidosta on tarkoituksen mukaisinta päättää opetussuunnitelmaa tai sen muutoksia päätettäessä. Opetussuunnitelma-kauden pituus on kolme lukuvuotta. Tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön mukaisesti koulutusohjelman johtoryhmä tekee esityksen opetussuunnitelmasta tiedekuntaneuvostolle.

Asianosaisilla on oikeus saada tieto myös salassa pidettävistä tehtävistä ja niiden arvosteluperusteista. Sen sijaan sivullisten ei ole mahdollista saada tietoa tehtävistä ja niiden arvosteluperusteista, mikäli ne on päätetty salassa pidettäväksi. Asianosaisiksi on katsottu kyseisen opintojakson tai opetuksen arviointimenettelyyn osallistuneet opiskelijat ja opettajat sekä opintojakson tai opetuksen parissa työskentelevä hallintohenkilökunta. Sivullisia ovat mm. opiskelijat, jotka eivät ole osallistuneet kuulusteluun.

Mikäli kuulustelun tehtäviä tai niiden arvosteluperusteita ei ole päätetty salassa pidettäväksi, ne ovat julkisia. Tällöin sekä asianosaisilla että sivullisilla on mahdollista saada niistä tieto. Julkisuus ei tarkoita sitä, että tehtävät ja arvosteluperusteet tulisi esimerkiksi julkaista sähköisesti; julkisuus tarkoittaa sitä, että tehtävät ja arvosteluperusteet tulee antaa niitä pyytävälle.

Tehtävien ja vastausten säilytysajoista määrätään yliopiston arkistonmuodostussuunnitelmassa. Arvosteluperusteita koskee sama säilytysaika kuin tehtäviä.

Opintosuoritukset kuten opiskelijoiden kuulusteluissa antamat vastaukset ja niihin tehdyt merkinnät ovat siis salassa pidettäviä. On kuitenkin huomattava, että opinnäytteet ovat opintosuorituksia, jotka ovat julkisia sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja arvioitu.

3.4 Tehtävien ja vastausten kieliperiaatteet

Lähtökohtana kieliperiaatteissa on aikaisemman rehtorin päätöksen tapaan se, että kuulustelun tehtävät annetaan ja niihin vastataan opetuskielellä. Päätökseen on lisätty määräykset, jotka koskevat useammalla kuin yhdellä kielellä annettavaa opetusta sekä kieliaineita. Jos opetusta on annettu useammalla kielellä, myös tehtävät voivat olla useammalla kielellä esimerkiksi siten, että suomen kielellä annetusta osuudesta annetaan suomenkieliset tehtävät ja englanninkielisestä osuudesta englanninkieliset tehtävät. Kieliaineiden kuulusteluissa on yleensä vakiintuneet käytännöt sen suhteen, milloin tehtävissä ja vastauksissa käytetään kyseistä kieltä ja milloin esimerkiksi kotimaisia kieliä (esimerkiksi kuulustelut, joissa käännöstehtäviä).

Aikaisemman rehtorin päätöksen tapaan ruotsinkielinen opiskelija voi halutessaan pyytää ja saada suomenkieliseen opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät sekä ruotsiksi että suomeksi ja vastata niihin ruotsin kielellä. Tätä määräystä on täsmennetty siten, että opiskelijan tulee pyytää ruotsinkielisiä tehtäviä hyvissä ajoin, viimeistään 10 päivää ennen kuulustelutilaisuutta.

Opiskelijan oma ilmoitus siitä, että on ruotsinkielinen, on riittävä. Opiskelijan tulee kuitenkin esittää pyyntö eli automaattisesti tehtäviä ei tarvitse kääntää ruotsin kielelle.

Aikaisemman rehtorin päätöksen tapaan ruotsinkieliseen opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät annetaan ruotsin kielellä. Suomenkielinen opiskelija voi vastata niihin suomeksi tai ruotsiksi.

Aikaisemman rehtorin päätöksen tapaan monikielisessä koulutusohjelmassa englannin kielellä annettuun opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät annetaan englanniksi. Tällöin opiskelija voi vastata kuulustelussa valintansa mukaisesti suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi, mikäli hän suorittaa kotimaiskielistä tutkintoa, mutta hänen tulee vastata englanniksi, mikäli hän suorittaa englanninkielistä tutkintoa. Uuteen päätökseen on lisätty kotimaiskielistä koulutusohjelmaa koskeva vastaava määräys siten, että englannin kielellä annettuun opetukseen liittyvän kuulustelun tehtävät annetaan englannin kielellä. Opiskelija voi vastata kotimaisella kielellä. On huomattava, että kotimaiskielisen koulutusohjelman opiskelija voi halutessaan vastata englanninkielisiin tehtäviin myös englannin kielellä, mutta hänellä on oikeus antaa vastauksensa kotimaisella kielellä.

Jos koulutusohjelma on englanninkielinen, sekä opetukseen liittyvien että opetuksesta riippumattomien kuulustelujen tehtävät annetaan englannin kielellä ja opiskelijan tulee vastata englanniksi. Tämä määräys on sisältynyt jo aikaisempaan rehtorin päätökseen. Uusi vastaava määräys koskee ruotsinkielistä koulutusohjelmaa, jossa kaikkien kuulustelujen tehtävät annetaan ruotsin kielellä ja opiskelijan tulee vastata ruotsiksi. On huomattava, että määräys koskee ruotsinkielistä koulutusohjelmaa, ei siis ruotsinkielistä opintosuuntaa.

Jos opiskelija suorittaa kaksikielistä tutkintoa, pääsääntö on, että hän saa tehtävät ja vastaa niihin samalla kielellä, jolla opetus on annettu. Kaksikielisen tutkinnon suorittamiseen liittyvissä periaatteissa voi kuitenkin olla tiedekunta- tai koulutusohjelmakohtaisia eroja, ja tällöin noudatetaan niitä koskevia päätöksiä.

On huomattava, että tehtävien muoto, esimerkiksi se, onko kyse essee-, monivalinta- tai aineistopohjaisista tehtävistä, ei vaikuta siihen, millä kielellä tehtävät annetaan opiskelijoille. Tehtävien muodon perusteella ei voida kieltää opiskelijan oikeutta saada tehtäviä kielellä, jolla hänellä on oikeus saada ne.

Mikäli tehtävät ovat monivalintatehtäviä ja vastaamisessa ei edellytetä sanallisia vastauksia, opiskelijan vastauksen kieli on käytännössä se kieli, jolla tehtävät on annettu.

3.5 Kuulustelutilaisuus

Kuulustelun ajankohdasta ja paikasta tai paikoista tulee tiedottaa tarkoituksenmukaisilla kielillä hyvissä ajoin ennen kuulustelutilaisuutta. Yleisten kuulustelutilaisuuksien ajankohdat ovat tiedossa yleensä vähintään lukukausi kerrallaan ja niitä varten varataan tilat. Tiloihin liittyvät muutokset ovat kuitenkin mahdollisia, ja niistä tulee tiedottaa opiskelijoille. Opetukseen liittyvien kuulustelujen ilmoittamisesta on määrätty luvussa 4. Näiden kuulustelujen ajankohdista sekä uusintakertojen määrästä ja ajankohdista tulee ilmoittaa opiskelijoille viimeistään opetuksen alkaessa.

Kuulustelussa tarvittavia laitteita ja mahdollisia ohjelmistoja koskevat määräykset ovat uusia. Laitteella tarkoitetaan välinettä, jolla kuulustelu on mahdollista suorittaa, kuten esimerkiksi kannettava tietokone. Yliopisto tarjoaa opiskelijoille työskentelytiloja, jotka on varustettu tietokoneilla. Näissä opiskelijan on mahdollista osallistua sähköiseen etätenttiin. Opiskelija tarvitsee kuitenkin mm. sähköistä salitenttiä varten laitteen, jolla kuulustelun voi suorittaa. Laitteen hankinnasta opiskelija vastaa yleensä itse, mutta eräät tiedekunnat ovat hankkineet laitteita uusien opiskelijoiden käyttöön.

3.6. Vastausten arviointi ja tulokset

Pakollisia tai läpäisyä edellyttäviä osia koskeva määräys on uusi. Mikäli kuulustelussa on osia, jotka ratkaisevat sen, arvioidaanko muiden osien vastauksia lainkaan, siitä tulee ilmoittaa opiskelijoille viimeistään kuulusteluun ilmoittautumisen yhteydessä. Jos kuulusteluun ei tarvitse ilmoittautua, opiskelijoille tulee ilmoittaa asiasta viimeistään 10 päivää ennen kuulustelutilaisuutta. Määräyksellä pyritään yhdenmukaistamaan käytäntöjä eri koulutusohjelmissa ja parantamaan opiskelijoiden yhdenvertaista kohtelua.

Päätöksessä on pyritty selkeyttämään sitä, millaisissa tapauksissa opiskelijalle kirjataan hylätty arvosana ja millaisissa tapauksissa opintotietojärjestelmään ei kirjata mitään tietoa.

- Jos opiskelija saapuu paikalle salitenttinä järjestettävään kuulusteluun ja jättää joko kokonaan vastaamatta tai vastaa siten, että opettaja arvioi hänen vastauksensa hylätyksi, opiskelijalle kirjataan opintotietojärjestelmään **hylätty** arvosana. Jos kuulustelu järjestetään sähköisessä oppimisympäristössä ja opiskelija avaa sähköisen tenttialueen, mutta ei vastaa mitään tai vastaa siten, että opettaja arvioi hänen vastauksensa hylätyksi, opiskelijalle kirjataan opintotietojärjestelmään **hylätty** arvosana. On suositeltavaa, että käytettäessä Moodlea kuulustelu tehdään aktiviteetilla, joka tuottaa selkeän jäljen siitä, että opiskelija on avannut sähköisen tenttialueen.
- Hylättyjä arvosanoja ovat 0 ja hylätty. Hylättynä arvosanana kirjataan **0**, kun opintosuoritus arvioidaan opetussuunnitelman mukaan asteikolla **0-5**. Hylättynä arvosanana kirjataan **hylätty**, kun asteikko on opetussuunnitelman mukaan **hyväksytyt-hylätty** tai **hyvä taito, tyydyttävä taito ja hylätty**. Viimeksi mainittua asteikkoa käytetään toisen kotimaisen kielen opintojen arvioinnissa.
- Jos opiskelija ei saavu paikalle salitenttinä järjestettävään kuulusteluun, opintotietojärjestelmään **ei kirjata mitään**. Jos kuulustelu järjestetään sähköisessä oppimisympäristössä, eikä opiskelija avaa sähköistä tenttialuetta, opintotietojärjestelmään **ei kirjata mitään**.

Ennen aikaisemman rehtorin päätöksen voimaantuloa (1.8.2018) osassa yksiköitä oli käytössä kuulustelusta luopuminen. Tällaista vaihtoehtoa siis ei ole ollut 31.7.2018 jälkeen. Jos opiskelija on nähnyt kuulustelun tehtävät, hänelle kirjataan opintotietojärjestelmään hänen vastauksistaan riippuen jokin arvosana joko asteikolla 0-5, hyväksytyt-hylätty tai hyvä taito, tyydyttävä taito ja hylätty.

Opiskelijan tulee saada tieto arvosanastaan opintotietojärjestelmästä. Opintotietojärjestelmään kirjataan pääsääntöisesti vain loppuarviointi ja jos kyse on esimerkiksi opetuksen aikaisen arvioinnin tuloksista, suositeltavinta on lähettää tieto opiskelijan arvosanasta ainoastaan opiskelijalle itselleen. Mikäli tämä on haasteellista esimerkiksi opiskelijoiden suuren määrän vuoksi, tiedot arvosanoista opiskelijanumeroittain voidaan ilmoittaa sähköisessä oppimisympäristössä siten, että tiedot ovat ainoastaan kyseiselle opintojaksolle tai opetukseen osallistuvien opiskelijoiden nähtävissä. Opiskelijoiden nimiä tai muita opiskelijoita yksilöiviä tietoja ei saa tässä yhteydessä ilmoittaa. On huomattava, että tulosten ilmoittaminen opiskelijanumerolla ei tee tiedosta anonyymiä. Opiskelijoiden anonymiteetistä tulee huolehtia mahdollisuuksien mukaan. Tuloksia ei saa ilmoittaa opiskelijanumeroittain sähköisessä oppimisympäristössä, mikäli se on avoin esimerkiksi kaikille korkeakouluopiskelijoille. Tulokset voivat olla ainoastaan niiden opiskelijoiden nähtävillä, joita arviointi koskee.

Opiskelijan tulee saada oman arvosanansa lisäksi tieto arvosanajakaumasta, mikäli saman opintosuorituksen on tehnyt samalla kertaa vähintään viisi opiskelijaa. Arvosanajakauma esitetään pelkkinä kappalemäärinä arvosanoittain, siinä ei saa esittää opiskelijanumeroita, opiskelijoiden nimiä tai muita opiskelijoita yksilöiviä tietoja. Opettaja voi valita tavan, jolla esittää arvosanajakauman. Jakauma voidaan esittää esimerkiksi diagrammina tai taulukkona.

Yliopistolain 44 §:ssä säädetään kirjallisten ja muulla tavoin tallennettujen opintosuoritusten säilyttämisestä vähintään kuuden kuukauden ajan tulosten ilmoittamisesta. Säännös koskee myös kuulusteluvastauksia. Yliopiston ohjeet asiakirjojen säilyttämisestä ja hävittämisestä ovat luettavissa Flammassa osoitteessa <https://flamma.helsinki.fi/fi/group/esimiestyo-ja-johtaminen/asiakirjojen-sailytysohjeet#menu3>.

4. Opetukseen liittyviä kuulusteluja koskevat periaatteet

Mikäli opetukseen liittyvän kuulustelun uusintakuulustelun voi suorittaa yleisessä kuulustelutilaisuudessa, uusintakuulustelun järjestämisestä vastaa Opetus- ja opiskelijapalvelut. Uudessa päätöksessä on täsmennetty, että tällöin opiskelijoiden tulee ilmoittautua kuulusteluun samalla tavoin kuin yleisiin kuulustelutilaisuuksiin.

On hyvä huomata, että yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön 35 §:n mukaan kuulusteluun ja vastaavaan muuhun arviointimenettelyyn tulee liittyä uusimismahdollisuus, jollei jokin erityinen syy sitä estä. Mikäli uusimismahdollisuuksia järjestetään vain johtosäännössä edellytetty vähimmäismäärä eli vain yksi kerta, opiskelijan on mahdollista yrittää korottaa arvosanaansa vain kerran. Mikäli opiskelija ei osallistu varsinaiseen kuulustelukertaan tai muuhun vastaavaan arviointitilaisuuteen vaan ainoastaan uusimiskertaan, opiskelijan ei ole mahdollista yrittää korottaa arvosanaansa, mikäli uusimiskertoja järjestetään vain kerran.

Opiskelijan tulee ilmoittaa opettajalle, millä kielellä hän haluaa saada kuulustelun tehtävät, mikäli hän haluaa saada ne jollain muulla kuin opetuskielellä ja mikäli opiskelijalla on oikeus valita tehtävien kieli. Uutena määräyksenä on, että ilmoittamisen määräaika on viimeistään 10 päivää ennen kuulustelutilaisuutta.

Opiskelijan tulee palauttaa myös kuulustelun tehtäväpaperit, mikäli opettaja sitä pyytää. Tämä määräys koskee sekä opetukseen liittyviä kuulusteluja että opetuksesta riippumattomia kuulusteluja. On huomattava, että pyyntö palauttaa tehtäväpaperit ei liity tehtävien salassa pitoon vaan yleensä käytännön syihin eli opettaja esimerkiksi tarvitsee tehtäväpapereita vastausten arviointia varten.

5. Yleisiä kuulustelutilaisuuksia koskevat periaatteet

Toisen korkeakoulun kuulusteluja ja yliopiston ulkopuolisten henkilöiden kuulusteluja voidaan edelleen järjestää maksullisena palvelutoimintana osana avoimien yliopisto-opintojen kuulusteluja. Tällaisia kuulusteluja on kuitenkin mahdollista suorittaa ainoastaan erikseen ilmoitettavina ajankohtina.

5.1 Ilmoittautuminen

Mikäli opiskelija ei ole ilmoittautunut yleiseen kuulustelutilaisuuteen ilmoittautumisajan kuluessa, hän ei saa osallistua kuulustelutilaisuuteen eikä hän saa tehtäviä tilaisuudessa. Aikaisemmassa rehtorin päätöksessä määrättiin ainoastaan, ettei opiskelija saa tehtäviä, mikäli ei ole ilmoittautunut.

Opiskelijan on mahdollista suorittaa useampi kuin kaksi kuulustelua yhdessä yleisessä kuulustelutilaisuudessa. Uudessa päätöksessä on pyritty selkeyttämään sitä, että opiskelijan tulee tällaisessa tapauksessa ottaa yhteys kaikkiin kuulusteluista vastaaviin opettajiin ja ilmoittaa heille perustelut. Vastaavasti opettajien tulee ilmoittaa kuulustelutilaisuuden järjestäjälle, mikäli he hyväksyvät opiskelijan perustelut. Opiskelijan yhteydenotosta opettajille tulee käydä ilmi, että hän haluaa suorittaa useamman kuin kaksi kuulustelua samassa yleisessä kuulustelutilaisuudessa.

5.2 Kuulustelutilaisuuden järjestäminen

Uuteen päätökseen on lisätty määräys sähköisenä salitenttinä järjestettävän kuulustelun tehtävien aikataulusta. Tehtävien tulee olla valmiina tenttialustalla viimeistään kolme arkipäivää ennen yleistä kuulustelutilaisuutta, jotta tehtävien toimivuus voidaan varmistaa ja tarvittaessa auttaa opettajaa. Vaatimus vastaa paperimuodossa järjestettävän kuulustelun tehtävien toimittamisen aikataulua.

Lisäksi on täsmennetty sitä, millaisia tietoja opettajan tulee ilmoittaa yleisen kuulustelutilaisuuden järjestäjälle. Järjestäjä tarvitsee tiedot kuulustelussa sallituista materiaaleista, opintojakson perustiedot sekä lisäksi samat kuulustelun suorittamista koskevat ohjeet, jotka opettaja on antanut opiskelijoille.

Sähköisissä salitenteissä yleisen kuulustelutilaisuuden järjestäjän tulee varata varalaitteita ja muita välineitä siltä varalta, että opiskelijan käytössä olevat laitteet tai muut välineet eivät toimi. Vastaavasti jos kuulustelussa tarvitaan kirjoitusvälineitä, opiskelijoita varten tulee varata varakirjoitusvälineitä.

5.3 Toiminta kuulustelutilaisuudessa

Uuteen päätökseen on lisätty määräys siitä, ettei opiskelija saa kuulustelun aikana lainata välineitä tai materiaaleja toiselta opiskelijalta. Myös puhuminen muiden kuulusteluun osallistuvien kanssa on kielletty. On tavoiteltavaa, että kuulustelutilaan saapumisen jälkeen opiskelijat eivät enää puhuisi toistensa kanssa.

Kuulustelun häiritsemistä ja kuulusteluvilppiä sekä näiden seuraamuksia koskevat määräykset sisältyvät yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohdosääntöön (46-49 §).

Lisäksi on täsmennetty sitä, että yleisissä kuulustelutilaisuuksissa käytetään järjestäjän jakamien vastauspaperien lisäksi järjestäjän jakamia tehtävä- ja mahdollisia luonnostelupapereita. Mikäli kuulustelu järjestetään sähköisessä oppimisympäristössä, opiskelijoiden käytössä voi olla esimerkiksi luonnostelupapereita.

Tenttipalveluilla on käytössään toimintaohjeet tilanteisiin, joissa opiskelijan kuulusteluvastauksia on kadonnut.